

Notat om baggrundsdata til vurdering af efterspørgsel efter speciallæger og speciallægevækst

Dato 8. september 2015

Mikael Vivendel

Tel.+45 7841 0764

Dorte.k.pedersen@stab.rm.dk

Formålet med dette notat er i **del I**, at beskrive fordelingen af speciallæger på specialer og hospitalsenheder i Region Midtjylland, opgjort i antal fuldtidsbeskæftigede.

Derudover i **del II**, at fremskrive det aktuelle antal speciallæger til et bud på det fremtidige antal af speciallæger i Region Midtjylland, opgjort i antal personer. Fremskrivningen sker med udgangspunkt i Sundhedsstyrelsens fremskrivning af speciallæger for hele landet.

Og endeligt i **del III**, at opgøre den årlige vækst i antal fuldtidsbeskæftigede speciallæger i Region Midtjylland fra 2011 til 2015.

Bemærk at alle opgørelser er angivet i antal fuldtidsbeskæftigede, dog undtaget tabel 2 og 3, der angiver antal personer. Opgørelserne dækker speciallæger ansat i Region Midtjylland, og altså ikke i praksisområdet og på private hospitaler.

Del I: Aktuel fordeling mellem lægelige specialer

I forhold til en vurdering af den fremtidige efterspørgsel efter speciallæger inden for de 38 lægelige specialer, er det interessant at undersøge, hvordan de aktuelt ansatte speciallæger er fordelt mellem specialer og hospitaler. Denne opgørelse blev første gang lavet for data fra april 2013, og her præsenteres en opdateret opgørelse på baggrund af data fra april 2015. Opgørelsen er lavet ved at sammenkøre løndata med Sundhedsstyrelsens autorisationsregister.

Tabel 1 nedenfor viser en oversigt over fordelingen af speciallæger i de enkelte specialer, ansat i Region Midtjylland pr. april 2015.

Tabel 1: Fuldtidsbeskæftigede speciallæger fordelt på hospitaler og specialer, april 2015

Speciale	HE Midt	HE Vest	Psykiatri	HE Horsens	RH Randers	Aarhus UH	Øvrige*	Total
Almen medicin	13,6	4,4	3,0	7,6	0,9	8,8	7,7	46,1
Anæstesiologi	34,2	22,5		20,0	23,5	131,7	2,8	234,6
Arbejdsmedicin	1,3	7,5				5,0		13,8
Børne- og ungdomspsykiatri			34,3			1,0		35,3
Dermato-venerologi						11,4		11,4
Diagnostisk radiologi	26,8	20,7		8,0	13,0	70,6		139,1
Gynækologi og obstetrik	15,0	18,6		17,6	11,5	40,5		103,2
IM	5,5	5,4		0,8	1,8			13,5
IM: endokrinologi	6,8	6,0		3,9	6,0	25,0		47,7
IM: gastroenterologi og hepatologi	7,0	6,0		4,8	4,0	13,0		34,8
IM: geriatri	2,0	2,0		5,7	2,0	6,0		17,7
IM: hæmatologi		4,0		1,0		26,0		31,0
IM: infektionsmedicin	2,0	4,0			1,0	9,7		16,7
IM: Kardiologi	18,4	17,0		3,8	3,0	44,3		86,5
IM: lungesygdomme	5,0	3,0		4,0	2,9	10,0		24,9
IM: nefrologi	5,0	5,0				11,5		21,5
IM: reumatologi	11,8	1,0		2,0	3,0	9,5		27,3
Intern Medicin i alt	63,5	53,4	0,0	26,0	23,7	154,0		320,6
karkirurgi	10,4					8,0		18,4
Kirurgi	15,5	15,0		17,8	11,9	43,2	1,0	104,3
Klinisk biokemi	1,0	1,0		1,0	1,7	7,0	1,0	12,7
Klinisk farmakologi						6,5		6,5
klinisk fysiologi og nuklearmedicin	2,0	5,4			2,0	16,2		25,6
klinisk genetik		1,0				6,9		7,9
klinisk immunologi	1,0					5,5		6,5
Klinisk mikrobiologi	4,6					7,0		11,6
Klinisk onkologi		8,0			0,9	39,1	1,0	49,0
Medicinske lungesygdomme						0,1		0,1
Neurokirurgi				1,0	1,0	18,2		20,2
Neurologi	9,5	8,0	1,0			31,2		49,7
Oftalmologi		6,0			3,8	15,5		25,3
Ortopædisk kirurgi	34,0	18,2		18,0	15,8	56,3		142,3
Oto-, rhino-, laryngologi	1,0	8,5				20,5		30,0
Patologisk ana. og cyt.	4,0	5,0			8,6	23,2		40,8
Plastikkirurgi						10,1		10,1
Psykiatri	1,0		99,7			4,7	1,6	106,9
Pædiatri	11,4	8,3			9,2	47,5		76,4
Samfundsmedicin					3,9	1,8	9,9	15,6
thoraxkirurgi						16,0		16,0
uden speciale			2,0			5,0		7,0

Urologi	4,2	9,7				29,4		43,3
Total	254,0	221,0	139,9	117,0	131,4	842,8	25,0	1.731,1

Kilde: Løndata fra Kommunernes og Regionernes Løndatakontor og Sundhedsstyrelsens autorisationsregister. Fuldtidsansatte speciallæger pr. april 2015.

Note: * Øvrige dækker over ansættelser i regionshuse og 1 speciallæge i Almen medicin, der er ansat i "overgang til kommuner". Ikke-speciallæger der undtagelsesvist er ansat i speciallægestillinger er om muligt fordelt efter deres ansættelsessted. Desuden er 5 ikke-speciallæger er ansat i speciallægestillinger på Klinisk Epidemiologisk Afdeling, AUH og 2 ikke-speciallæge ansat i speciallægestilling på specialområde for kommunikation og undervisning i psykiatrien.

Del II: Forventet fremtidigt antal speciallæger i RM

I tabel 2 ses Sundhedsstyrelsens tal for udviklingen i antal speciallæger 2012-2035 på landsplan. Tallene stammer fra Lægeprognosen 2013, hvori også er beskrevet en lang række forudsætninger, der ligger til grund for Sundhedsstyrelsens fremskrivning. Herunder eksempelvis tilgang af speciallæger, ind- og udvandring, pensionering m.v.

I tabel 3 ses tilsvarende tal for Region Midtjylland, opdelt på specialer, beregnet af Sundhedsuddannelser efter følgende metode:

1. Opgørelse af antallet af ansatte speciallæger i Region Midtjylland pr. april 2015, fordelt på specialer
2. Tilbagejustering til 2012-tal med samme specialespecifikke fremskrivningsprocent)
3. Fremskrivning med specialespecifik fremskrivningsprocent, der svarer til Sundhedsstyrelsens anvendte fremskrivning i tabel 2. Udgangspunkt i 2012-tal.

Det bemærkes at tabel 3 bygger på en forudsætning om at udviklingen i Region Midtjylland følger den udvikling, som Sundhedsstyrelsen forventer på landsplan.

Tabel 2: Udviklingen i antal speciallæger, Danmark

Antal på landsplan	2012	2020	2035
I alt	8.664	9.795	13.509

Kilde: Sundhedsstyrelsens lægeprognose 2012-2035

Note: Speciallæger i Almen medicin er ikke indeholdt i tallene.

Tabel 3: Udviklingen i antal speciallæger Region Midtjylland

	2015	2020	2035	Vækst 2014-2035
Almen medicin	41			
Anæstesiologi	238	258	294	24%
Arbejdsmedicin	15	14	27	78%
Børne- og ungepsykiatri	36	44	84	134%
Dermato-venerologi	12	13	20	69%
Diagnostisk Radiologi*	133	146	207	56%
Gynækologi og obstetrik	106	100	120	14%
Intern Medicin	16	10	1	-96%
IM: endokrinologi	51	59	85	66%
IM: gastroenterologi og hep.	35	41	64	83%

	2015	2020	2035	Vækst 2014-2035
IM: geriatri*	18	24	68	280%
IM: hæmatologi	31	37	63	102%
IM:infektionsmedicin	18	23	39	115%
IM: kardiologi	87	102	131	50%
IM:lungesygdomme	26	38	68	160%
IM: nefrologi	22	28	38	72%
IM: reumatologi*	29	32	62	115%
Karkirurgi	19	20	26	37%
kirurgi	105	103	118	12%
klinisk biokemi	12	17	27	121%
klinisk farmakologi	7	10	18	158%
klinisk fysiologi og nuklearmedicin	27	34	48	79%
klinisk genetik	8	13	24	204%
klinisk immunologi	7	9	13	82%
klinisk mikrobiologi	12	14	18	50%
klinisk onkologi	52	79	165	218%
neurokirurgi	21	26	25	19%
neurologi	54	52	108	100%
oftalmologi	28	29	41	47%
ortopædisk kirurgi	145	148	167	15%
oto-rhino-laryngolgi*	32	37	65	103%
patologisk anatomi og cytologi*	41	46	80	94%
plastikkirurgi	11	13	18	63%
psykiatri	114	116	166	45%
pædiatri	82	87	116	42%
retsmedicin	0			
Samfundsmedicin*	16	17	33	105%
thoraxkirurgi	16	15	12	-25%
urologi	45	49	71	58%
I alt uden Almen medicin	1.727	1.903	2.728	54%

Kilde: Løndata fra Kommunernes og Regionernes Løndatakontor (Antal speciallæger pr. marts 2014), Sundhedsstyrelsens autorisationsregister og Lægeprognose 2012-2035.

Note: Tal for 2014 er opgjort i RM. Ikke-speciallæger der undtagelsesvist er ansat i speciallægestillinger er om muligt fordelt efter deres ansættelsessted. Udover de 1702 plus 43 (almen medicinere) speciallæger i 2014, figurerer en restgruppe på 6 ikke-speciallæger, der er ansat som speciallæger på Klinisk Epidemiologisk Afdeling, AUH og 1 ikke-speciallæge ansat i speciallægestilling på specialområde for kommunikation og undervisning i psykiatrien.

*Tal for specialerne Diagnostisk radiologi, IM: geriatri, IM: reumatologi, Patologisk anatomi, Oto-rhino-laryngolgi og Samfundsmedicin er suppleret med skøn på baggrund af udvidelser i dimensioneringen af speciallægeuddannelsen godkendt efter lægeprognose 2013 blev udarbejdet. Udvidelse af uddannelsen påvirker det langsigtede antal af speciallæger, udover hvad der er fremskrevet på baggrund af prognosen. I dette skøn er det forudsat at alle stillinger besættes og at 2/3 af speciallægerne uddannet i Videreuddannelsesregion Nord tilgår hospitaler i Region Midtjylland.

Del III: Årlig speciallægevækst i Region Midtjylland i perioden 2011-2015

Klinikforum har den 27. september 2013 valgt at fastholde beslutningen fra 2011 om at væksten i antal ansatte speciallæger maksimalt må være 1,7 % årligt. Der følges op på dette en gang om året. Til gengæld er proceduren for ansøgning om ændringer i antal normerede speciallægestillinger blevet afskaffet på møde i HR-/Personalechefkredsen den 2. april 2014. Baggrunden for at vælge et niveau på 1,7 % er, at det er den forventede årlige vækstrate for udbuddet af speciallæger i Danmark, jf. Sundhedsstyrelsens seneste lægeprognose. Tabel 4 viser udviklingen i antal fuldtidsbeskæftigede speciallæger fra 2011 til 2015, fordelt på hospitalsenheder.

Tabel 4. Antal fuldtidsbeskæftigede speciallæger, 2011-2015

	2011	2012	2013	2014	2015
Aarhus UH	746	772	811	829	843
HE Midt	250	233	240	257	254
HE Vest	193	196	199	209	221
Psykiatri og Social	130	131	144	144	139
HE Horsens	92	102	105	110	117
RH Randers	120	122	125	127	131
Øvrige	26	22	22	27	25
I alt	1.556	1.579	1.644	1.703	1731

Kilde: Kommunernes og Regionernes Løndatakontor, april 2011, april 2012, april 2013, marts 2014 og april 2015.

Noter: Kategorien 'øvrige' dækker over 1 speciallæge i alle fire år på en institution overgået til kommuner, og 6,5 speciallæger i 2011 på 'Vestdanske Friklinikker'. Under Regionens administration regnes bl.a. Folkesundhed & Kvalitetsudvikling og Præhospitalet.

Tabel 5 viser den procentvise årlige vækst i antal fuldtidsbeskæftigede speciallæger fra 2011 til 2015.

Tabel 5. Procentvis årlig vækst, fuldtidsbeskæftigede speciallæger, 2011-2015

	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015
Aarhus UH	3,6 %	5,0 %	2,1 %	1,7%
HE Midt	-7,0 %	2,8 %	7,5 %	-1,2%
HE Vest	1,8 %	1,2 %	5,1 %	5,7%
Psykiatri og Social	0,9 %	9,4 %	0,2 %	-3,5%
HE Horsens	11,4 %	3,0 %	4,5 %	6,4%
RH Randers	1,8 %	1,8 %	2,3 %	3,1%
Øvrige	-13,0 %	-2,4 %	24,2 %	-7,4%
I alt	1,5 %	4,1 %	3,6 %	1,6%

Kilde: Kommunernes og regionernes løndatakontor, april 2011, april 2012, april 2013, marts 2014 og april 2015.

Noter: Kategorien 'øvrige' dækker over 1 speciallæge i alle fire år på en institution overgået til kommuner, og 6,5 speciallæger i 2011 på 'Vestdanske Friklinikker'. Under Regionens administration regnes bl.a. Folkesundhed & Kvalitetsudvikling og Præhospitalet.

Af tabel 5 fremgår, at **væksten i antal speciallæger ansat på alle somatiske hospitaler har været over 1,6 % det seneste år.**